

# SPIS TREŚCI

|                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------|----|
| Uwagi o współczesnej teorii wojny i jej przydatności . . . . . | 17 |
| Przegląd analityczny wielkich kombinacji wojny . . . . .       | 30 |
| Definicja sztuki wojennej. . . . .                             | 30 |

## Rozdział I

|                                                                                                  |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| O POLITYCE WOJNY . . . . .                                                                       | 32 |
| O wojnach zaczepnych prowadzonych w celu dochodzenia praw . . . . .                              | 34 |
| O wojnach obronnych w znaczeniu politycznym i zaczepnych<br>pod względem militarnym . . . . .    | 35 |
| O wojnach podejmowanych przy nadarzających się okazjach . . . . .                                | 36 |
| O wojnach z udziałem sprzymierzeńców lub bez nich . . . . .                                      | 36 |
| O wojnach interwencyjnych . . . . .                                                              | 37 |
| O wojnach inwazyjnych, podejmowanych z żądzy podbojów<br>i innych powodów . . . . .              | 40 |
| O wojnach na tle przekonań . . . . .                                                             | 42 |
| O wojnach narodowych. . . . .                                                                    | 45 |
| O wojnach domowych i religijnych. . . . .                                                        | 49 |
| O wojnach na dwa fronty i niebezpieczeństwie jednoczesnego<br>podejmowania dwóch wojen . . . . . | 50 |

## Rozdział II

|                                                                           |    |
|---------------------------------------------------------------------------|----|
| O POLITYCE WOJSKOWEJ CZYLI O FILOZOFII WOJNY . . . . .                    | 52 |
| O statystyce i geografii wojskowej . . . . .                              | 53 |
| O różnych innych czynnikach wpływających na powodzenie w wojnie . . . . . | 55 |
| O instytucjach wojskowych. . . . .                                        | 57 |

|                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------|----|
| O dowodzeniu armiami i kierowaniu działaniami wojennymi . . . . . | 62 |
| O duchu wojennym narodów<br>i stanie moralnym armii . . . . .     | 69 |

### Rozdział III

|                                                                                                                            |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>O STRATEGII . . . . .</b>                                                                                               | <b>74</b> |
| Definicja i zasada podstawowa . . . . .                                                                                    | 74        |
| O podstawowej zasadzie wojny . . . . .                                                                                     | 76        |
| O działaniach strategicznych . . . . .                                                                                     | 77        |
| Artykuł 1. O teatrze działań wojennych . . . . .                                                                           | 77        |
| Artykuł 2. O bazach operacyjnych . . . . .                                                                                 | 78        |
| Artykuł 3. O działaniach zaczepnych i obronnych . . . . .                                                                  | 79        |
| Artykuł 4. O decydujących punktach teatru wojny<br>i przedmiotach działań . . . . .                                        | 82        |
| Artykuł 5. O frontach operacyjnych i liniach obrony . . . . .                                                              | 84        |
| Artykuł 6. O strefach operacyjnych i liniach operacyjnych . . . . .                                                        | 87        |
| Artykuł 7. O sposobach ubezpieczania linii operacyjnych za pomocą<br>baz tymczasowych lub odwodów strategicznych . . . . . | 114       |
| Artykuł 8. O dawnym systemie wojen pozycyjnych<br>i współczesnym systemie wojen manewrowych . . . . .                      | 116       |
| Artykuł 9. O magazynach wojskowych i ich stosunku do marszów. . . . .                                                      | 123       |
| Artykuł 10. O granicach i ich obronie za pomocą twierdz<br>lub linii umocnionych. O wojnie oblężniczej . . . . .           | 125       |
| Artykuł 11. O obozach umocnionych . . . . .                                                                                | 133       |
| Artykuł 12. O dywersjach i dużych oddziałach wydzielonych . . . . .                                                        | 137       |
| Artykuł 13. O desantach . . . . .                                                                                          | 142       |
| Artykuł 14. O przeprawach przez małe i wielkie rzeki. . . . .                                                              | 145       |
| Artykuł 15. O odwrocie i pościgu . . . . .                                                                                 | 148       |
| Artykuł 16. O zakwaterowaniu wojsk i leżach zimowych . . . . .                                                             | 158       |
| Artykuł 17. O działaniach strategicznych w górach . . . . .                                                                | 159       |
| Artykuł 18. O rozpoznaniu i innych sposobach wykrywania zamiarów<br>nieprzyjaciela . . . . .                               | 167       |

### Rozdział IV

|                                                                      |            |
|----------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>O WYŻSZEJ TAKTYCE I BITWACH . . . . .</b>                         | <b>172</b> |
| Artykuł 1. O pozycjach i bitwach obronnych . . . . .                 | 172        |
| Artykuł 2. O bitwach zaczepnych i różnych szykach bojowych . . . . . | 176        |
| Artykuł 3. O spotkaniu dwóch armii w marszu . . . . .                | 184        |

|                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|
| Artykuł 4. O zaskoczeniu armii . . . . .                      | 185 |
| Artykuł 5. O uderzeniu na obozy lub linie umocnione . . . . . | 186 |

## Rozdział V

### O USZYKOWANIU WOJSK DO WALKI I ODDZIELNYM ORAZ POŁĄCZONYM UŻYCIU

|                                                                            |     |
|----------------------------------------------------------------------------|-----|
| TRZECH RODZAJÓW WOJSK. . . . .                                             | 191 |
| Artykuł 1. O Rozmieszczeniu wojsk na linii bojowej . . . . .               | 192 |
| Artykuł 2. O uszykowaniu i użyciu piechoty . . . . .                       | 196 |
| Artykuł 3. O kawalerii . . . . .                                           | 204 |
| Artykuł 4. O artylerii i połączonym użyciu trzech rodzajów wojsk . . . . . | 211 |

## Załącznik 1

|                                        |     |
|----------------------------------------|-----|
| JESZCZE SŁÓW KILKA O BITWACH . . . . . | 216 |
| O uszykowaniu wojsk do walki. . . . .  | 218 |

|                  |     |
|------------------|-----|
| WNIOSKI. . . . . | 222 |
|------------------|-----|

## Załącznik 2

|                                                  |     |
|--------------------------------------------------|-----|
| PRZEGLĄD WAŻNIEJSZYCH WYPRAW ZAMORSKICH. . . . . | 226 |
|--------------------------------------------------|-----|